

også, at man kan sige, det er en kvalitetsforringelse, når universiteterne i stigende omfang ansætter eksterne undervisere, som ikke er forskere og derfor er væsentlig billigere i drift, og som heller ikke har den pædagogiske eller forskningsmæssige erfaring. Samtidig er alle enige om, at vi skal værne om den forskningsbaserede undervisning.

Jeg synes, det er tankevækkende, at regeringen har en målsætning om, at vi skal have verdens bedste uddannelsessystem, samtidig med at Danmark kun ligger på en tiendeplads, når det kommer til investeringer i videregående uddannelser.

I SF er vi helt med på, at man kan sætte mange initiativer i gang for at forny og forbedre uddannelsernes kvalitet, uden at det nødvendigvis koster penge, men jeg har meget svært ved at se, hvordan enderne skal nå sammen, når man både ønsker at få væsentlig flere unge ind på en videregående uddannelse, samtidig med at man sparer penge og oven i købet mener, at man kan øge kvaliteten af indholdet.

Derfor ligner det også mere end en tanke, at der har været luftet en række forslag her hen over sommeren, som mere har haft et effektivitetsudgangspunkt end været oplæg til en diskussion af, hvordan vi får de bedste medborgere gennem uddannelsespolitikken.

Først kom der en prøveballon om at nedsætte SU'en for at spare 400 mio. kr., så kom der et forslag om at ændre hele SU-systemet, så unge blev straffet økonomisk, hvis de ikke startede lige efter gymnasiet og gennemførte på normeret studietid. Senere kom så redegørelsen om kvalitet i uddannelsessystemet, som vi så allerede har diskuteret en del i dag, og som i hvert fald De Konservative har bakket op, fordi de synes, der ligger mange spændende tanker i forlængelse af konservativ uddannelsespolitik.

I SF vil vi hellere prøve at snakke visioner om den gode elev og den gode student. Finansministeriet og undervisningsministeren mener åbenbart, at en ung bør tage den lige vej gennem uddannelsessystemet med 9 års skolegang, 3 års ungdomsuddannelse og herefter en videregående uddannelse, for så kunne vi i teorien have langt flere færdiguddannede unge, inden de fylder 25 år, og ikke som i dag, hvor en del unge er i nærheden af slutningen af tyverne.

Man kan selvfølgelig godt ud fra et teoretisk skrivebordsregnestykke konstatere, ligesom redegørelsen gør, at unge ville være nogle år ekstra på arbejdsmarkedet, hvis de blev tidligere

færdige, og derfor ville tjene nogle års ekstra penge hjem til samfundsøkonomien. Men spørgsmålet må være: Får vi de bedste studenter og dermed de bedste medarbejdere på denne her måde?

Hvis jeg ser på mig selv, så er jeg en af dem, som Finansministeriet i hvert fald ville have bremset, fordi jeg var alt for dyr rent samfundsøkonomisk. Jeg må indrømme, at jeg var 29 år, da jeg blev færdig med min uddannelse. Mens jeg studerede, var jeg næstformand for SF, og jeg fik to børn, jeg tog noget barselorlov, og der var også en periode, hvor jeg arbejdede i en kommunal forvaltning.

Der er også mange andre unge, der vælger at skaffe sig deres egne erfaringer undervejs i studieforløbet, f.eks. ved at tage nogle års studenterarbejde, rejse til udlandet, tage på højskole eller noget andet, frem for at tage den slagne vej på skolebænken. Er det skidt for fremtidens arbejdskraft, at man har de erfaringer med sig i bagagen? Tværtimod tyder undersøgelser på, at unge danskere faktisk klarer sig vældig godt kompetencemæssigt sammenlignet med andre landes unge, bl.a. fordi de er dygtige til at sætte sig ind i nyt stof, dygtige til at samarbejde, dygtige til at omstille sig i en meget omskiftelig verden, samtidig med at fagligheden er høj.

Berlingske Tidende havde den 27. oktober 1998 undersøgt regeringsministrenes samlede studietid, og vi var nogle i SF i hvert fald, der ikke kunne lade være med at smile bare en anelse, fordi vi kunne se, at radikale ministre i snit var 7 år om at blive færdige med deres videregående uddannelse. De socialdemokratiske ministre var dog de værste med et gennemsnit på 9 år, før de blev færdige med en videregående uddannelse.

Det interessante var, at ingen af dem mente, at de havde spildt tiden eller været en samfundsøkonomisk belastning. Så måske skulle vi have lidt mere tillid til, at unge mennesker godt kan styre deres studie- og erhvervsvalg selv, så det bliver lyst, der driver værket, frem for pilsken igennem uddannelsessystemet på rekordtid.

Forslagene om at spare på SU'en må også ses i en større sammenhæng. SU'en er den laveste overførselsindkomst i Danmark. Som udeboende får man ca. 3.600 kr. om måneden, der skal beskattes. SU'en er derfor på et niveau, der forudsætter, at studenterne har noget erhvervsarbejde ved siden af. Og alle unge kan maksimalt få SU i 6 år, så man kan ikke bare i årevis gå og